Проведення національної інформаційної кампанії щодо обізнаності про раннє виявлення захворювань новонароджених і надання допомоги

Управління охорони здоров'я Чернігівської обласної державної адміністрації, реалізуючи Національну стратегію безбар'єрності, відіграє важливу координаційну та організаційну роль у впровадженні заходів національної інформаційної кампанії щодо раннього виявлення захворювань новонароджених та підвищення обізнаності про послугу раннього втручання.

У закладах охорони здоров'я області постійно проводяться заходи в межах національної інформаційної кампанії, спрямованої на підвищення рівня обізнаності населення про важливість раннього виявлення вроджених та спадкових захворювань у новонароджених, а також про можливості отримання своєчасної медичної допомоги та підвищення рівня поінформованості сімей з дітьми, які мають порушення розвитку або в яких існує ризик виникнення таких порушень. Основна увага приділяється інформуванню батьків, майбутніх матерів та медичних працівників первинної ланки.

У Чернігівській області у 6 законтрактованих закладах охорони здоров'я, де надається допомога при пологах, проводиться скринінг новонароджених на 21 генетичне захворювання, про що інформуються вагітні та породіллі. За 6 місяців 2026 року проведено дослідження у 1420 новонароджених немовлят, 989 вагітних отримали консультації та інформаційні матеріали.

За оперативними даними закладів охорони здоров'я у звітному періоді 2026 року, в межах національної інформаційної кампанії проведені такі просвітницькі заходи:

- 22 тематичні тренінги/виставки, круглі столи та семінари для 536 медичних працівників з питань сучасних методів неонатального скринінгу;
- 3 медичні наради з лікарями про важливість раннього виявлення вроджених та спадкових захворювань у новонароджених, а також про можливості отримання своєчасної медичної допомоги;
- розроблені та надані методичні рекомендації щодо переваги послуги раннього втручання для медичних працівників;
- оформлені інформаційні куточки про важливість раннього виявлення вроджених та спадкових захворювань у новонароджених та раннього втручання;
- 322 бесіди та лекції під час яких медичними працівниками надані конкретні поради 1005 батькам щодо самостійної оцінки розвитку дитини за допомогою таблиць для оцінки, щодо неонатального скринінгу та отримання необхідних медичних послуг;
- на офіційних веб-сайтах закладів охорони здоров'я, а також на сторінках соціальної мережі Facebook розміщенна 31 стаття з роз'ясненням

важливості ранньої діагностики, описано про роботу катамнестичного кабінету, відділу раннього втручання та відділень з надання послуг раннього виявлення захворювань новонароджених і надання медичної допомоги;

- активно здійснюється співпраця між закладами охорони здоров'я, дитячими лікарями, педіатрами, закладами дошкільної освіти та школами;

- постійно здійснюється обмін досвідом між фахівцями з надання послуги раннього втручання;

- залучення шкільних психологів, соціальних педагогів та логопедів до поширення інформації серед батьків дітей, які мають труднощі розвитку чи поведінкові особливості, з акцентом на необхідність раннього реагування.

На веб-сайті Управління охорони здоров'я Чернігівської облдержадміністрації з початку року розміщено 20 публікацій:

- Супервізія в системі раннього втручання: запорука якості та професійної стійкості фахівців;
- Раннє втручання: чому це життєво важливо для сімей в умовах війни;
- Токсичний стрес у ранньому віці: як захистити розвиток дитини;
- Раннє виявлення порушень розвитку: затверджено порядок катамнестичного спостереження;
- Ігрова гімнастика та кисневі коктейлі: сучасні методи відновлення у дитячому центрі реабілітації;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: вступ до програми;
- Функціонування мережі раннього втручання України в умовах війни;
- Ранній розвиток дитини: посібник для батьків;
- Раннє втручання: позиціонування дитини з руховими порушеннями та підбір обладнання;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: програма вашої дитини;
- Набута інвалідність дитини: поради батькам і фахівцям;
- НАДАННЯ ПОСЛУГИ РАННЬОГО ВТРУЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: навички спілкування;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: навички загальної моторики;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: навички тонкої моторики;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: сприйняття мовлення;
- Раннє втручання: розвивальні ігри для дітей від народження до трьох років;

- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: перелік вмінь розвитку дитини;
- Як підтримати батьків, якщо малюк народився з порушеннями розвитку;
- Раннє втручання: навчання дітей з порушеннями розвитку навичці користування туалетом.

Завдяки вищезазначеним заходам підвищено рівень обізнаності батьків щодо можливостей отримання послуги раннього втручання, розширено доступ сімей з дітьми, які мають порушення розвитку або в яких існує ризик виникнення таких порушень до інформації про наявні сервіси надання медичних послуг в області та покращено раннє виявлення дітей із ризиками порушень розвитку.